

Thomas Hestbæk Andersens tale ved indvielsen af Dansk Sprognævnets lokaler

Taler

Thomas Hestbæk Andersen
Direktør for Dansk Sprognævn

Dato

16. maj 2019

Sted

Bogense

1 Kære borgmester, kære gæster og kære kolleger

Det glæder mig at I er mødt frem for at festliggøre Sprognævnets indflytning i den moderniserede varmecentral her på Adelgade. Vi er flyttet ind i en dejligt
5 hus, og netop i huset vil jeg forankre mine ord.

Med adressen 'Adelgade' bevæger vi os associativt tilbage i tiden. Til lang tid før Grundloven. Og hvis I konkret bruger besøget i Bogense i dag til at bevæge jer en tur ad den i øvrigt meget charmerende Adelgade, finder I et væld af
10 bindingsværkhuse, fx Bogense ældste hus, Erik Menveds Kro, der er en renæssancebygning fra 1543. Dansk Sprognævn går ikke tilbage til renæssancen. Men Dansk Sprognævn er en kulturinstitution med en rig historie. Siden 1955 har vi – først som rådgivende og siden 1997 eksplicit som normerende – fastlagt dansk retskrivning og haft til opgave at følge det danske sprogs udvikling og
15 rådgive herom. Sprognævnets arkiver over ordsamlingen er klassificeret som kulturarv, og det demonstrerer signifikansen af det arbejde der oprindeligt blev udført med maskinskrevne kartotekskort og understregninger med særlige blyanter, der var røde i den ene ende og blå i den anden. I dag er det arbejde – som meget andet – digitaliseret.

20 Og med et ord som 'digitalisering' bevæger vi os med lynets hast gennem århundredenderne og frem til i dag og den bygning, der nu ligger på Adelgade, og som vi er flyttet ind i: En moderniseret varmecentral, som med sine store lysindfald, sine lyse trægulve, [sine funktionelle lamelgardiner til
25 solafskærmning] og sin omfavelse af det industrielle er et meget fint eksempel på nutidig dansk arkitekturtanke.

Bygningen er videre spækket med det bedste og hurtigste, som Statens IT har

30 kunnet levere, vi har udrullet videokonference, så vi kan tale med
samarbejdspartnere, fx på landets universiteter og i den centraladministration
der [endnu] sidder lidt tættere på Christiansborg, end vi gør.

Adelgade 119B er måske ikke en imponerende renæssancebygning som kroen
35 længere nede ad gaden; men det er rammen for Dansk Sprognævns
'videreførelse' uden for København, og til den brug er huset velindrettet.

Fra vores nye hus vil vi fortsætte med at normere den danske retskrivning ud fra
de principper, som vi hidtil har fulgt. Vi vil ikke blive hverken mere slappe eller
40 mere puristiske, selvom vi konstant presses og diskuteres, og selvom der er
ønsker om, at vi skal gøre alt muligt, som vi ikke gør – fx at bliver bannerførere
for at udenlandske låneord skal oversættes til dansk, eller røgttere af en sprogstil,
der hører Korsbæks tid til, eller sociolingvister, som politiserer over magtsprog
eller homofobiske tilråb på landets fodboldstadioner. Vi vil følge det danske
45 sprogs udvikling, dets status og dets anvendelse – også i moderne
kommunikationsformer hvor både engelsk og visuelle udtryk som, fx emojis og
alle de billeder, vi sender til hinanden i dag via vores telefoner, justerer sprogets
funktion. Og vi vil være med i arbejdet, der sikrer at dansk også kan bruges i
kommunikationen med de droner og robotter, som overtager flere og flere
50 funktioner i vores verden.

Vi er flyttet ind i Bogense. Og herfra vil Dansk Sprognævn være en stærk
stemme om sproget nu og fremover [jeg siger bevidst 'fremover' og ikke
'fremadrettet', for det er et af de ord man får tæsk for at tage i sin mund ...].

55

Endnu engang: Tak for at I er kommet

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

60

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Indvielsestale

65

Relateret

Morten Andersens tale ved indvielsen af Dansk Sprognævns lokaler
16. maj 2019

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/thomas-hestbaek-andersens-tale-ved-indvielsen-af-dansk-sprognaevns-lokaler>

70

75

80

85

90

95

100

105